

R O Z S U D O K
V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Górásza a sudcov JUDr. I. Machyniaka a JUDr. Rudolfa Čirča, v právnej veci žalobcov **1/ Ing. I. D.**, bývajúceho v B., **2/ J. D.**, bývajúcej v B., proti žalovanej **D.**, so sídlom v B., zastúpenej JUDr. J. G., advokátkou so sídlom v B., **o náhradu škody a iné**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 9 C 211/1987, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 26. mája 2010 sp. zn. 15 Co 41/2010, rozhodol

t a k t o :

Dovolanie žalovanej **z a m i e t a .**

Žalobcom náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Žalobou podanou 26. októbra 1987 sa pôvodne maloletá žalobkyňa I. D. (ďalej len poškodená) domáhala priznania náhrady škody na zdraví (odškodnenie bolesti, sťaženia spoločenského uplatnenia a finančné náklady a straty rodičov), ktorá spočívala v poškodení srdca (hypertrofia pravej komory) a pľúc (pľúcna hypertenzia III. a IV. stupňa a zvýšená pľúcna rezistencia). Ako príčina sa v žalobe uvádza neliečenie dvoch závažných vrodených srdcových vád (veľkého defektu komorového septa a širokej otvorenej tepennej dučeje), ktoré boli žalovanou v dôsledku zanedbania liečebno-preventívnej starostlivosti diagnostikované oneskorene, kedy už nebolo možné z dôvodu bezprostredného ohrozenia života poškodenej operáciou jednu z týchto vád odstrániť. Zanedbanie liečebnopreventívnej starostlivosti sa

zdôvodňuje tým, že počas jej výkonu v kardiologickej poradni I., v čase od 14. septembra 1981 do 10. januára 1986, sa najprv nesprávne stanovila a neskôr nekorigovala diagnôza vrodenej srdcovej vady poškodenej. Stalo sa tak napriek nejasným príznakom choroby a tomu, že sa nevyužila možnosť vykonania precíznejších a kvalitnejších diagnostických vyšetrení (ako je napr. echokardiografické vyšetrenie), ktorými špecializované pracovisko žalovanej disponovalo. Ich pomocou sa mohli včas zistiť skutočné vrodené srdcové vady a následne na to, sa mohla včas určiť i vhodná liečba, včítane chirurgickej a tým predísť danému poškodeniu zdravia. Potom, ako poškodená v priebehu konania 14. marca 2004 zomrela a konanie o odškodnení bolesti a sťaženie spoločenského uplatnenia bolo zastavené, jej zákonní zástupcovia (ďalej len žalobcovia) ostatným podaním z 21. septembra 2009 si uplatnili náhradu majetkovej ujmy v sume 22.722,70 Eur (684.544,- Sk) pozostávajúcej z nákladov spojených so zvláštnym životným režimom dcéry do roku 1987, z nákladov vynaložených na lekársku starostlivosť do roku 1997, z nákladov spojených so zvláštnym režimom vynaložených po roku 1998 a z nákladov v súvislosti so starostlivosťou o dcéru v dôsledku invalidity. Žiadali priznať náklady v súvislosti s úmrtím – pohrebom v sume 1.397,10 Eur (42.089,- Sk), náklady v súvislosti s pochovaním – za pomník v sume 2.256,36 Eur (67.975,- Sk) a trovy spojené so súdnym konaním. Zároveň sa domáhali zaplata náhrady nemajetkovej ujmy, každý v sume 165.970,- Eur (5.000.012 Sk).

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 24. septembra 2009 č.k. 9 C 211/87-509 žalobu zamietol a uložil žalobcom zaplatiť žalovanej náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právnych služieb. Vychádzal zo zistení, že po narodení poškodenej (13. marec 1981) bol u nej potvrdený fenotyp Downovho syndromu, že v desiaty deň po pôrode bol u nej zistený šelest na srdci a že od 14. septembra 1981 do 10. januára 1986 bola v liečebnopreventívnej starostlivosti kardiologickej poradni I.. Pri posudzovaní zodpovednosti za škodu vzal za základ svojho rozhodnutia najmä závery kontrolného znaleckého posudku vypracovaného znalcom MUDr. A. L.. Znalec síce potvrdil, že u poškodenej došlo k poškodeniu srdca vo forme hypertrofie pravej komory a pľúc (pľúcnej hypertenzii) ako následok vrodených srdcových vád a že pľúcna hypertenzia mohla byť u nej diagnostikovaná už v decembri 1982, ale zároveň uviedol, že zistenie pľúcnej hypertenzie v decembri 1982 by už nemalo pre posudzovaný prípad význam, lebo o jej vzniku bolo rozhodnuté na konci prvého roku života poškodenej (nebolo preto ani podstatné, či kontrola bola stanovená na december 1982 alebo až na december 1983). Ani v prípade použitia ultrazvukového vyšetrenia v januári 1984 (pri

d'alšej kontrole) a zistenia správnej diagnózy vrodenej srdcovej vady, by nebolo odvrátiteľné ani jedno z uvedených poškodení. Odstránenie obidvoch srdcových vád chirurgickou intervenciou v tom čase už možné nebolo (v takomto prípade by bol život poškodenej v bezprostrednom ohrození). Znalec nevidel v postupe zamestnancov žalovanej porušenie, resp. zanedbanie liečebnopreventívnej starostlivosti a ani príčinnú súvislosť medzi postupom lekárov a následným vznikom poškodenia srdca a pľúc u poškodenej (klinický obraz a nálezy pri pomocných vyšetreniach EKG a RTG neodôvodňovali indikáciu pre ultrazvukové vyšetrenie). Okresný súd z uvedených záverov vyvodil, že v postupe zamestnancov žalovanej nedošlo v rámci poskytovania liečebnopreventívnej starostlivosti k porušeniu povinností a teda, že žalovaná postupovala lege artis. Keďže žalovaná sa v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti nedopustila protiprávneho konania, nemôže byť logicky daná ani príčinná súvislosť medzi porušením povinností a vznikom škody, ktorú si žalobcovia uplatnili. Dospel preto k záveru, že neboli naplnené predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu v zmysle § 420 Občianskeho zákonníku (ďalej len OZ), z ktorého dôvodu žalovaná za uplatnenú škodu nenesie zodpovednosť. Za nedôvodný považoval aj nárok žalobcov týkajúci sa ich práva na ochranu osobnosti v zmysle § 11 a nasl. OZ. Uviedol, že zo strany žalovanej „absentuje existencia neoprávneného zásahu, ktorý by bol objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu v ohrození alebo porušení osobnosti žalobcov“. Neprichádza teda do úvahy vznik zodpovednosti žalovanej v zmysle § 13 OZ. Žalobu ako nedôvodnú preto v celom rozsahu zamietol. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 26. mája 2010 sp. zn. 15 Co 41/2010 na odvolanie žalobcov rozsudok okresného súdu zmenil tak, že uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ sumu 3.654 Eur v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením povinnosti jednému zo žalobcov zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť voči druhému žalobcovi. Zároveň zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ každému sumu 33.194 Eur v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a rozhodol o trovách prvostupňového a odvolacieho konania. Vychádzal zhodne so súdom prvého stupňa zo zistenia, že v konaní bolo preukázané poškodenie zdravia poškodenej, a to poškodenie srdca vo forme hypertrofie pravej komory a poškodenie pľúc (pľúcnej hypertenzie) kardiálne sekundárneho pôvodu. Na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že žalovaná nepostupovala pri poskytovaní liečebnej

starostlivosti v rámci diagnostického procesu už na jej začiatku v súlade s vtedy známymi poznatkami lekárskej vedy a možnosťami dostupných diagnostických metód. Svoj úsudok odôvodnil tým, že v kritickom čase bolo v lekárskej praxi a z odbornej literatúry známe, že u detí narodených s Downovým syndrómom sa v značnom rozsahu vyskytujú vrodené srdcové vady (i v kombinácii niekoľkých srdcových vád súčasne) a že vrodená srdcová vada sa môže v klinickom obraze pri použití základných diagnostických vyšetrení (EKG a RTG) prejaviť aj atypicky, v rozpore so skutočnosťou. V kritickom čase už bola k dispozícii (i keď obmedzene) ultrasonografická diagnostika a katetrizácia srdca, za pomoci ktorých bolo možné potvrdiť, prípadne vyvrátiť správnosť diagnózy srdcovej vady, pričom ich použitie sa využívalo najmä pri akútnych stavoch a v prípadoch, kedy vznikli dôvodné pochybnosti o možnej diagnóze, prípadne sa vyskytli nejasnosti pri jej stanovení. Vzhľadom na uvedené poznatky, dostupnosť diagnostiky a na to, že aj samotná vyšetrujúca lekárka mala pri určení diagnózy srdcovej vady určité pochybnosti, dospel k záveru, že v danom prípade bolo nevyhnutné vykonať aj náročnejšie diagnostické vyšetrenie a tak predísť možnému prípadnému omylu pri stanovení správnej diagnózy srdcovej vady. Ak takto žalovaná (jej lekári) pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti nepostupovala, nehodnotila zistiteľný stav podľa súčasných poznatkov lekárskej vedy a teda jej konanie pri výkone zdravotníckych služieb považoval za postup non lege artis. K príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a protiprávnym úkonom uviedol, že z výsledkov vykonaného dokazovania, včítane znaleckého posudku znalca MUDr. L. vyplýva, že na poškodeniach srdca a pľúc sa nepochybne podieľali neliečené vrodené srdcové vady. Dospel preto k záveru, že žalovaná spôsobila zavineným protiprávnym konaním škodu na zdraví poškodenej, a teda že v zmysle § 420 OZ boli splnené zákonné predpoklady pre uplatnenie práva zo zodpovednosti za škodu. Žalobcami uplatnenú náhradu škody do výšky 3.654 Eur predstavujúcu náklady spojené s pohrebom, považoval preto za opodstatnenú. V tejto časti rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobe vyhovel a v časti nad túto sumu považoval zamietajúci rozsudok súdu prvého stupňa za vecne správny a preto ho podľa § 219 O.s.p. potvrdil. Na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že zo strany žalovanej došlo aj k neoprávnenému zásahu do súkromného a rodinného života žalobcov v zmysle § 11 OZ. Uviedol, že riadne a včas neposkytnutá zdravotná starostlivosť, v dôsledku čoho došlo u ich jediného dieťaťa k ťažkej ujme na zdraví, zanechala nepriaznivé následky i v súkromnom a rodinnom živote žalobcov. Od roku 1987, kedy sa dozvedeli o tom, že zdravotný stav ich dieťaťa je nezvratný, boli v neustálom strachu o jeho zdravie a život, nedokázali sa s tým vyrovnáť, trpeli nespavosťou

a depresiami. Ich život sa kvalitatívne od základu zmenil. Z hľadiska rozsahu nemajetkovej ujmy s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, považoval priznanie sumy 33.194 Eur každému zo žalobcov za primerané. Aj v tejto časti preto rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. zmenil a do žalobcami uplatnenej sumy 33.194 Eur žalobe vyhovel a v rozsahu nároku nad túto sumu zamietajúci rozsudok súdu prvého stupňa aj v tejto časti ako vecne správny potvrdil. O náhrade trov konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 150 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu, do jeho zmeňujúcej (vyhovujúcej) časti, podala včas dovolanie žalovaná. Uviedla, že odvolací súd rozhodol na základe nesprávne zisteného skutkového stavu, úplne negoval vykonané dokazovanie pred súdom prvého stupňa, najmä závery znaleckých posudkov. Výsledkami vykonaného dokazovania bolo jednoznačne preukázané, že pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti o poškodenú postupovala lege artis a preto je vylúčená jej akákoľvek zodpovednosť za ujmu na zdraví poškodenej. V tejto súvislosti poukázala na závery znaleckého posudku doc. B. V. z 10. mája 1989, podľa ktorého žalovaná využila všetky dostupné diagnostické a liečebné postupy a že nemožno preukázať zanedbanie jej liečebnopreventívnej starostlivosti. Rovnako výpoveď odborníka Prof. B. preukazuje, že u poškodenej získaný klinický obraz nevyžadoval použitie zložitejšieho nebezpečného vyšetrenia – katetrizácie. Napokon aj úplne nezávislý znalec MUDr. A.. L. primár Detskej kliniky F. vo svojom posudku niekoľkokrát potvrdzuje, že žalovaná postupovala v danom čase pri poskytovaní liečebnopreventívnej starostlivosti lege artis, že v danom čase bola ešte nízka úroveň prístrojového vybavenia a dostupné prístroje ako i postupy boli zo strany žalovanej plne využité a poskytnuté poškodenej. Naopak preukazuje, že aj keby sa bola kontrola poškodenej vykonala v decembri 1982, zmeny na jej zdravotnom stave by boli tak málo vyjadrené, že by nezakladali indikáciu na katetrizáciu, resp. iný potrebný postup. Znalec jednoznačne odpovedal na otázku súdu, že zo strany pracovníkov žalovanej nedošlo k porušeniu, resp. zanedbaniu liečebnopreventívnej starostlivosti o poškodenú, že žalovaná hodnotila jej zdravotný stav podľa vtedy získaných poznatkov lekárskej vedy a v súlade s nimi vykonala všetko riadne a včas v rámci vtedy danej úrovne prístrojov a diagnostiky. Ak odvolací súd dospel k opačnému záveru v otázke postupu žalovanej pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti len na základe ničím nepreukázaného tvrdenia žalobcov, že v nemocnici v P. im povedali, že kde boli doteraz, na základe tvrdenia, že žalovaná porušila „Smernicu“ o pravidelnosti kontrol, že poškodená nebola riadne a včas

volaná na kontroly a že poškodenej nebola vykonaná katetrizácia, jeho závery sú nesprávne, prijaté v rozpore s vykonaným dokazovaním. Navrhla preto rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že sa žaloba zamietá a žiadala priznať náhradu trov konania.

Žalobcovia vo vyjadrení k dovolaniu uviedli, že považujú rozsudok krajského súdu za vecne správny. Dovolanie žalovanej považovali za tendenčné, absolútne neprofesionálne so snahou zavádzajúco manipulovať s faktami. Žiadali preto jej dovolanie ako nedôvodné zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátom proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), preskúmal v napadnutej časti rozsudok odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej nie je dôvodné.

Na úvod dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že hoci žalovaná v dovolaní uvádza, že dovolanie podáva len z dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., posudzujúc dovolanie podľa jeho obsahu (v ňom sa namieta, že výsledky vykonaného dokazovania neumožňujú záver, podľa ktorého pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti o poškodenú postupovala non lege artis a preto je vylúčená jej akákoľvek zodpovednosť za ujmu na jej zdraví), žalovaná rozsudok odvolacieho súdu napáda aj z dôvodu, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, a to najmä nesprávneho posúdenia otázky protiprávneho spôsobenia škody na zdraví žalovanou (tými, kto plnili jej úlohy) a teda otázky nesprávneho posúdenia jej zodpovednosti za škodu odvolacím súdom.

Dovolací súd, súc viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi, sa preto v rámci prieskumnej činnosti zameral predovšetkým na správnosť odvolacím súdom vysloveného záveru, že žalovaná sa dopustila pri výkone zdravotníckych služieb poskytnutých poškodenej porušenia právnej povinnosti.

Za protiprávne konanie pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, teda za postup non lege artis, treba považovať aj konanie, ktoré nie je v súlade so súčasnými poznatkami

lekárskej vedy, pričom pre požiadavku „súčasnosti“ je samozrejme smerodajný čas uskutočnenia výkonu.

V posudzovanej veci bolo nesporné, že ošetrojúca lekárka žalovanej sa dopustila hneď na začiatku poskytovania zdravotnej starostlivosti poškodenej (pri prvej kontrole 14. septembra 1981) omylu pri stanovení diagnózy spočívajúceho v tom, že stanovená diagnóza o podstate vrodenej srdcovej vady u poškodenej nezodpovedala skutočnosti. Ako to správne v tejto veci uviedol už krajský súd v zrušujúcom uznesení z 19. júna 1991, diagnostický omyl sám osebe nemožno považovať za protiprávne konanie a nemôže preto založiť ani právnu zodpovednosť za následky na zdraví, ktoré vyvolal. Takým sa okrem iného, môže stať v prípade, ak lekár nehodnotil v diagnostickom procese, zahŕňajúcom tiež i jeho rozhodovanie o použití alebo nepoužití dostupných diagnostických metód, zistiteľný stav podľa súčasných poznatkov lekárskej vedy. V danej veci pri skúmaní, či omyl v diagnóze možno považovať za porušenie uvedenej povinnosti alebo nie, bolo rozhodujúce náležite posúdiť, či s ohľadom na prejavy vrodenej srdcovej vady v klinickom obraze u poškodenej, sa dôvodne nepovažovalo za potrebné vykonať aj náročnejšie diagnostické vyšetrenie.

Odvolací súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania správne ustálil, že u poškodenej I. D. došlo ku škode na zdraví, a to k poškodeniu srdca v podobe hypertrofiie pravej komory srdca a k poškodeniu pľúc – pľúcnej hypertenzii, kardiálne sekundárneho pôvodu. Povaha týchto vád sa vyznačuje tým, že ak sa včas nezistí pôvod ich vzniku, stav srdca a pľúc sa zhoršuje s výrazným dopadom na ich riadne fungovanie a tým na zabezpečenie tých funkcií v organizme, ktorým majú slúžiť (čím je zhrubnutie komory srdca väčšie, tým sa činnosť srdca viac namáha a teda poškodzuje a čím je pľúcna hypertenzia vyššieho stupňa, tým viac je zhoršený stav na pľúcnych cievach). Ak nedôjde k včasnému zisteniu hlavnej príčiny vzniku týchto vád, napr. v dôsledku omylu pri stanovení diagnózy (ako tomu bolo v danom prípade), môže dôjsť k takému stavu poškodenia orgánov, ktorý je nezvratný a teda nenapraviteľný (čo sa stalo aj v danom prípade). V posudzovanom prípade preto škoda na zdraví u poškodenej nespočívala len v jednorazovom vzniku poškodenia srdca a pľúc, ale prechádzala viacerými štádiami.

Podľa dovolacieho súdu odvolací súd dospel k správne mu záveru, že vyšetrujúca lekárka žalovanej už na začiatku poskytovania zdravotnej starostlivosti nehodnotila

v diagnostickom procese, zahŕňajúcom tiež i jej rozhodovanie o použití alebo nepoužití dostupných diagnostických metód, zistiteľný stav podľa v tom čase známych poznatkov lekárskej vedy. V tomto smere náležitým spôsobom posúdil a aj zdôvodnil, že s ohľadom na prejavy vrodenej srdcovej vady v klinickom obraze u poškodenej, sa nedôvodne nepovažovalo za potrebné vykonať aj náročnejšie diagnostické vyšetrenie. Žalovaná teda už v čase prvej kontroly, vykonanej u poškodenej v septembri 1981, nepostupovala pri výkone zdravotníckych služieb správne, keď nevyužila pre presné rozpoznanie vady srdca všetky vtedy dostupné metódy, hoci išlo o prípad, ktorý si to vyžadoval. Odvolací súd preto správne hodnotil omyl žalovanej pri stanovení diagnózy v septembri 1981 ako protiprávne konanie. Odvolací súd tento svoj záver v odôvodnení rozsudku náležite odôvodnil. Dôvody tam uvedené najvyšší súd považuje za správne a presvedčivé, stotožňuje sa s nimi a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Pokiaľ žalovaná v dovolaní namietala (s poukazom na vyjadrenia znalcov a Prof. B.), že výsledky vykonaného dokazovania neumožňujú záver, že pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti konala protiprávne, dovolací súd sa s touto námietkou nestotožňuje. Odvolací súd pri posúdení otázky, či s ohľadom na prejavy vrodenej srdcovej vady v klinickom obraze u poškodenej, sa dôvodne nepovažovalo za potrebné vykonať aj náročnejšie diagnostické vyšetrenie, správne uviedol, že ošetrujúca lekárka žalovanej bola povinná v diagnostickom procese vychádzať z vtedy známych poznatkov lekárskej praxe a z odbornej literatúry, podľa ktorých u detí narodených s Downovým syndrómom, ako tomu bolo u poškodenej, sa v značnom rozsahu vyskytujú vrodené srdcové vady i v kombinácii niekoľkých srdcových vád súčasne a že vrodená srdcová vada sa môže v klinickom obraze pri použití základných diagnostických vyšetrení (EKG a RTG) prejaviť aj atypicky, v rozpore so skutočnosťou (žalovaná existenciu týchto poznatkov lekárskej vedy v rozhodujúcom čase v dovolaní nespochybňovala). Podľa dovolacieho súdu, pri týchto poznatkoch lekárskej vedy a navyše, ak aj samotná lekárka mala pri stanovení diagnózy určité pochybnosti (viď jej poznámka v zdravotnej dokumentácii), nemôže byť odôvodnené nevyužitie i ďalších dostupných vyšetrení, ktoré prípadný omyl v diagnostickom závere mohli spoľahlivo vylúčiť. Za správny preto treba považovať záver odvolacieho súdu, že u poškodenej išlo o pacienta, u ktorého si aktívna ochrana jej zdravia využitie modernejších vyšetrovacích diagnostík bezpodmienečne vyžadovala. Z výsledkov vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva aj to, že žalovaná mala v roku 1982 k dispozícii ultrazvukový prístroj (echokardiograf) a že toto

vyšetrenie mohlo podať informáciu o tom, či srdce trpí defektom septa komôr alebo nie, vysloviť podozrenie na otvorenú tepennú dučej a posúdiť funkciu a veľkosť srdca (toto zistenie žalovaná v dovolaní taktiež nespochybňovala). Okrem toho, v tej dobe bolo možné využiť aj diagnostickú katetrizáciu srdca. Z uvedeného vyplýva, že už v tom čase u žalovanej boli dostupné také diagnostické metódy, za pomoci ktorých bolo možné spoľahlivo zistiť skutočné vrodené vady srdca poškodenej. Odvolací súd preto správne, v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania, dospel k záveru, že žalovaná nepostupovala pri poskytovaní liečebnej starostlivosti v rámci diagnostického procesu už na jej začiatku v súlade s vtedy známymi poznatkami lekárskej vedy a možnosťami dostupných diagnostických metód a správne hodnotil jej postup ako postup non lege artis. V tejto súvislosti treba ešte dodať, že otázka, či žalovaná porušila v rámci liečobnopreventívnej starostlivosti o poškodenú určitú konkrétnu právnu povinnosť alebo nie, je otázkou právneho posúdenia veci, zodpovedanie ktorej patrí výlučne súdu a nie znalcovi. Neobstojí preto tvrdenie žalovanej, že odvolací súd úplne „negoval“ dokazovanie vykonané odbornými posudkami. Navyše, zo záverov znaleckého posudku MUDr. A. L. vôbec nevyplýva, že by v ňom uviedol, že „žalovaná hodnotila zdravotný stav poškodenej podľa vtedy získaných poznatkov lekárskej vedy a v súlade s nimi vykonala všetko riadne a včas v rámci vtedy danej úrovne prístrojov a diagnostiky“, ako to žalovaná tvrdí v dovolaní.

Neobstojí ani tvrdenie žalovanej, podľa ktorého odvolací súd rozhodol len na základe ničím nepreukázaného tvrdenia žalobcov, že v nemocnici v P. im povedali, „že kde boli doteraz“, na základe tvrdenia, že žalovaná porušila „Smernicu“ o pravidelnosti kontrol, že poškodená nebola riadne a včas volaná na kontroly a že poškodenej nebola vykonaná katetrizácia. Takéto tvrdenie je vskutku nenáležité, skreslené, nemajúce žiadnu oporu v obsahu spisu.

Napokon, dovolací súd sa stotožňuje s odvolacím súdom aj v tom, že medzi škodou na zdraví poškodenej a protiprávnym konaním žalovanej, existuje príčinná súvislosť. V konaní totiž nebolo s istotou dokázané (v súčasnosti sa to s istotou dokázať ani nedá), že u poškodenej v septembri 1981 išlo o taký stav poškodenia srdca, resp. pľúc, ktorý by bol nenapraviteľný (nezvratný) a ktorému by nebolo možné zabrániť (prípadne poškodenia u oboch orgánov zastaviť alebo spomaliť). Naopak, znalci Doc. MUDr. J. M. CSc. a MUDr. A.. L. potvrdili, že u detí s M.Down bolo možné pri včasnej diagnóze srdcovej vady vykonať

chirurgickú intervenciu najneskôr do jedného roka dieťaťa a tým zabezpečiť odvrátenie poškodzovania srdca a pľúc. To znamená, že správnym stanovením diagnózy vrodenej srdcovej vady, hneď v rámci prvej kontroly v septembri 1981, sa mohlo chirurgickým zákrokom predísť vzniku poškodenia srdca a pľúc, a ak by už v tom čase orgány boli čiastočne poškodené, mohlo dôjsť oveľa skôr, ako tomu bolo v skutočnosti, k zastaveniu, resp. spomaleniu rozvoja hypertrofie pravej komory srdca a pľúcnej hypertenzii a tým prispieť k predĺženiu života poškodenej. Záver odvolacieho súdu, že na poškodeniach srdca a pľúc u I. D. sa podieľali neliečené vrodené srdcové vady a teda, že tieto poškodenia boli priamym následkom diagnostického omylu o podstate vrodenej srdcovej vady, je preto správny.

V konaní boli teda preukázané všetky predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu v zmysle § 421 OZ v spojení s § 420 OZ v znení účinnom do 31. decembra 1992, z ktorého dôvodu odvolací súd dospel k správne právnemu názoru, že u poškodenej došlo ku škode na zdraví, za ktorú zodpovedá žalovaná. Obdobne, za správny treba považovať aj jeho právny názor, že boli naplnené aj predpoklady úspešného uplatnenia práva žalobcov na ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. OZ. Pokiaľ ide o výšku priznanej náhrady škody, resp. náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, žalovaná v dovolaní nároky žalobcov priznané odvolacím súdom z hľadiska ich výšky nespochybňovala.

Dovolací súd dospel preto k záveru, že obsah dovolania žalovanej nebol spôsobilý spochybníť správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska dovolacích dôvodov v ňom uvedených. Žalovaná napadla dovolaním vecne správny rozsudok odvolacieho súdu. Keďže v konaní neboli zistené vady uvedené v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovanej podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zamietol.

Žalobcovia mali v dovolacom konaní úspech, preto im patrí právo na náhradu trov konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 veta prvá O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalobcom v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli, preto im neboli priznané.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 9. novembra 2011

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková